

2023-09-20

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
Sverige

Joakim Lindström
072-601 16 15
Joakim.Lindström@tco.se

Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd (SOU 2023:25)

Ju2023/01301

Tjänstemännens centralorganisation (TCO) har fått möjligheten att yttra sig över promemorian Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd och lämnar härmed vårt yttrande.

Sammanfattning

TCO avstyrker förslaget till kunskapskrav för att beviljas permanent uppehållstillstånd i Sverige. Skälen är följande och nämns i huvudsak i utredningens konsekvensbeskrivning:

- Ett kunskapskrav riskerar att försvåra arbetsgivarnas rekrytering av arbetskraft i en situation där det råder stor brist på arbetskraft inom flera sektorer på arbetsmarknaden.
- Det saknas ett tydligt stöd för att ett kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd kommer att förbättra integrationen.
- Förslaget får negativa konsekvenser för jämställdheten.

TCO:s synpunkter på förslaget till kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd

I Sverige finns idag en stor efterfrågan på utbildad arbetskraft och ett stort behov av invandrad arbetskraft inom flera sektorer på arbetsmarknaden. Sverige står dessutom inför stora demografiska utmaningar med en åldrande befolkning som på längre sikt innebär att Sverige kommer att behöva utlandsfödd arbetskraft för att kunna möta behoven av arbetskraft på arbetsmarknaden. Det är en bild som har ett starkt stöd i forskningen.

Utredningen gör i sin konsekvensbeskrivning bedömningen att förslaget till kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd kan få negativa konsekvenser för företagens möjligheter att rekrytera internationell arbetskraft och att större företag får lättare att hantera detta än mindre företag. Utredningen gör också bedömningen att det inte finns något stöd i forskningen för att ett kunskapskrav underlättar integrationen eller stöd för att det finns ett samband mellan ett kunskapskrav och den enskildes motivation för att lära sig ett nytt språk. Utredningen bedömer vidare att förslaget får negativa konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män genom att

förslaget påverkar faktorer för kvinnor och mäns integrering olika, samt att förslaget får olika effekter för kvinnor och män. Utredningen konstaterar att det behöver vidtas åtgärder för att stötta kvinnor men att det har legat utanför utredningens uppdrag att lämna förslag till sådana insatser.

TCO:s uppfattning är att ett kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd inte bör införas. Ett sådant kunskapskrav riskerar att försvåra arbetsgivarnas rekrytering och därmed potentialen för den svenska ekonomin och förutsättningarna för att utveckla välfärden. I sammanhanget bör det nyligen beslutade höjda försörjningskravet för arbetstillstånd nämnas vilken är en annan åtgärd som riskerar att försvåra den internationella rekryteringen.

Det saknas dessutom stöd för att ett kunskapskrav underlättar integrationen, även om det är väl känt att kunskaper i språk och samhälle ökar chanserna till etablering i samhället.

Förslaget till kunskapskrav riskerar även att få negativa konsekvenser för jämställdheten. Om ett kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd ändå införs, bör allra minst åtgärder för att motverka de negativa effekterna för jämställdheten utredas och genomföras innan ett kunskapskrav införs.

Therese Svanström
Ordförande

Joakim Lindström
Utredare